

REGISTRERINGSRAPPORT

Med funn av automatisk fredete kulturminner

Smestadjordet

Sigdal kommune

INGER MARIE MØISTAD 2022

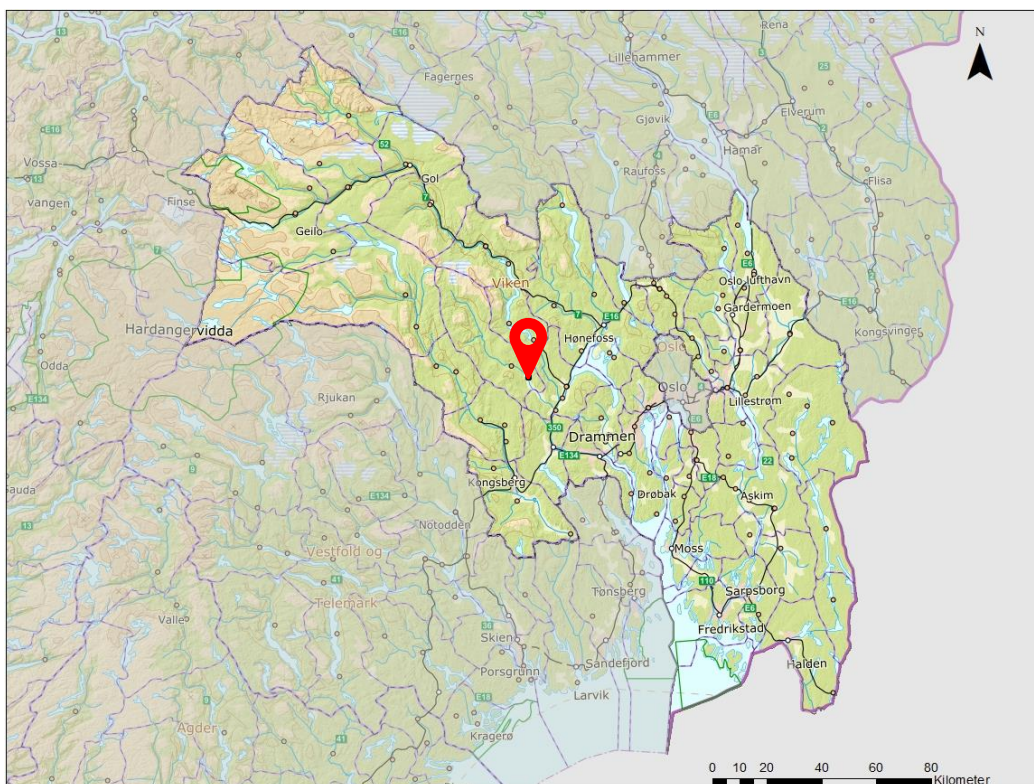

Saksnummer og navn		2021/41410 Smestadjordet	
Kommune		Sigdal	
Gårdsnavn – gnr./Bnr.		Smestadjordet, gbnr 23/2 (Skatvet)	
Oppdragsgiver		Sigdal kommune v/ Thea Sandsbråten Solum	
Utført av	Periode	Type arbeid	Timer
Inger Marie Møistad	01/10-2021	Forarbeid	5
Inger Marie Møistad	06-08/10-2021	Registrering	23,5
Inger Marie Møistad	15-18/2-2022	Etterarbeid	18
Sum			46,5
Faglige konklusjoner		Askeladden ID	
X	Automatisk fredet kulturminne	285733	kokegrop
	Ikke automatisk fredet kulturminne		
	Fra før kjent kulturminne		
X	Utgravd i forbindelse med registreringen	285733	
	Ingen funn		
Naturvitenskapelige prøver		Antall	
C14		1	
Vedarsbestemmelse		1	

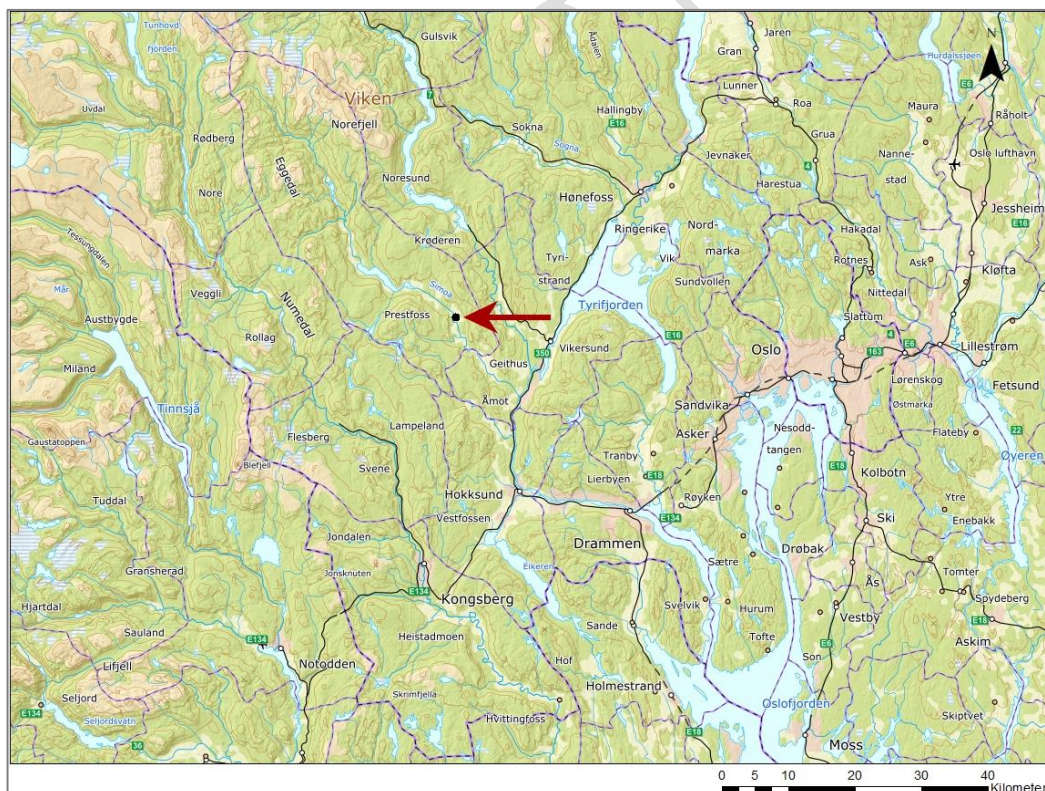
Innhold

Bakgrunn for registreringen	5
Sammendrag.....	5
Deltakere og tidsrom.....	5
Områdebeskrivelse.....	6
Metode.....	7
Maskinell sjakting.....	7
Undersøkelsen	7
Funn	9
Id-285733 Kokegrop.....	9
Konklusjon.....	10

Foreløpig rapport

Figur 1: Kartutsnitt som viser hvor i Viken fylkeskommune registreringsområdet ligger.

Figur 2: Planområdet plassering i Sigdal kommune.

Bakgrunn for registreringen

I forbindelse med reguleringsplan for Smestadjordet i Sigdal kommune foretok Viken fylkeskommune en arkeologiske registreringer av planområdet. Planen omfatter et areal på ca. 15 dekar. Tiltakshaver er Sigdal kommune.

I nærområdet er det flere kjente kulturminner, først og fremst gravminner.

Ut fra områdets topografi og nærhet til automatisk fredete kulturminner varslet Viken fylkeskommune i brev av 13.09.2021 om behov for en arkeologisk registrering, jf. Kulturminneloven § 9. Hensikten var å undersøke om reguleringsplanen kommer i konflikt med automatisk fredete kulturminner.

Sammendrag

Undersøkelsen av Smestadjordet i Sigdal kommune ble gjennomført ved å grave 8 maskinelle sjakter. Det ble gjort funn av et automatisk fredet kulturminne som var en kokegrop, id-285733, som ble snittet og dokumentert. Kokegropen ble lagt inn i den nasjonale databasen for kulturminner, Askeladden.ra.no.

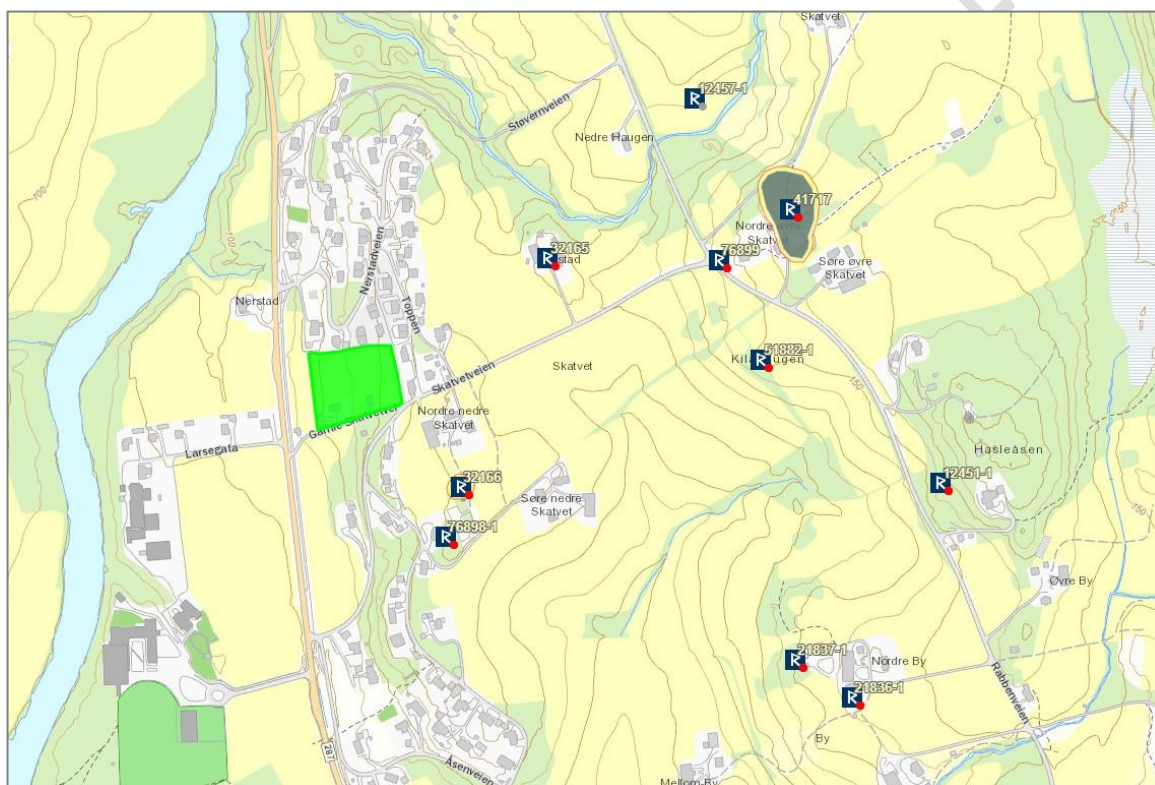
Deltakere og tidsrom

Med på denne registreringen var feltarkeolog Inger Marie Møistad fra Viken fylkeskommune. Feltarbeidet ble gjennomført i tidsrommet 6-8. oktober 2021.

Områdebeskrivelse

Smestadjordet ligger sørøst i Sigdal kommune like vest for fv. 287, Sigdalsveien og nord for Gamle Skatvetvei. Planområdet består av dyrket mark og området rundt består av store jorder og skogsholt. Mot nord, sør og i øst ligger det større boligfelt. Ellers er det spredt bebyggelse.

Innenfor planområdet er det ikke kjent noen automatisk fredet kulturminner. Imidlertid er det registrert et flere gravminner fra jernalderen, fra 175 til 600 meter i avstand fra planområdet, på Øvre og Nedre Skatvet, Solstad, Nordre By og Støveren. Det er også kjent flere rike gravfunn fra eldre og yngre jernalder på flere av disse gårdene.

Figur 3: Planområdet er markert med grønt med kulturminnene markert rundt. Det er hovedsakelig gravhauger og gravfelt som er registrert i Askeladden-databasen.

Metode

Ved denne registreringen ble det benyttet maskinell sjaktning.

Som dokumentasjon ble det tatt digitale foto, samt at sjaktene ble målt inn med CPOS RTK 3D-FIX oppløsning. Kartgrunnlag for innmålingene er WGS84_UTM32N. Kulturminner blir målt inn med CPOS med RTK-fix, beskrevet og fotografert. Kulturminner blir lagt inn i den nasjonale databasen for kulturminner, Askeladden.no.

Maskinell sjaktning

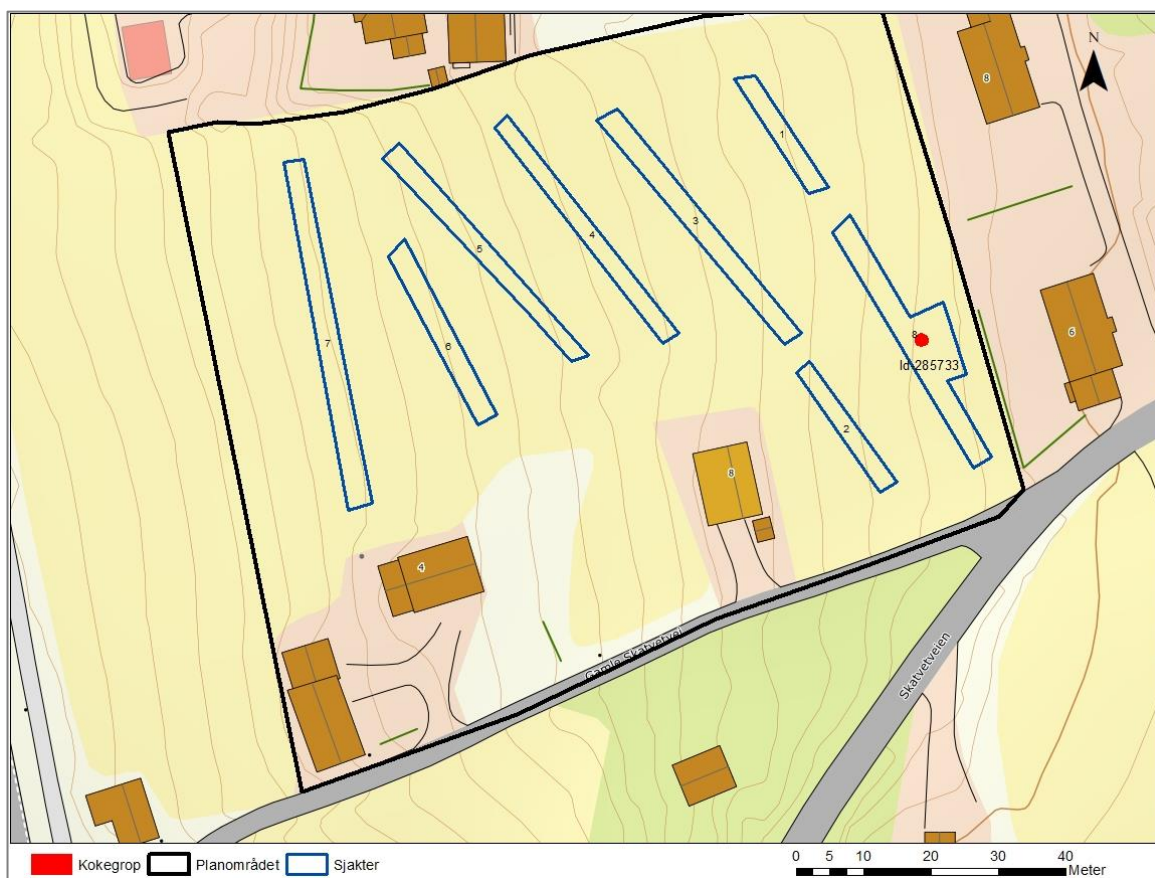
Maskinell sjaktning er den vanligste metoden arkeologene benytter på dyrket mark. Det åpnes opp sjakter på om lag 3 meter bredde. Til dette brukes gravemaskin med flatt skjær på grabben som fjerner matjordlaget til toppen undergrunnen er avdekt. Undergrunnen blir rensa fram med krafse og graveskje etter hvert der dette er nødvendig, eventuelle førhistoriske strukturer som kokegroper, stolpehull, graver etc. vil vise seg som fyllskifte i undergrunnen.

Undersøkelsen

Undersøkelsesområdet ligger på et jorde som skråner mot vest. Undersøkelsen ble gjennomført ved å grave 8 maskinelle sjakter. Det går en strømkabel over jordet fra øst, mot huset som ligger i kanten av jordet i sørøst, som gjorde at man måtte legge sjaktene utenom kabelen. Det ble startet å grave på det høyeste punktet i terrenget i øst. Undergrunnen i øst består av fin brungrå siltholdig sand. Mot vest blir undergrunnen mer leirholdig. Det er en del kullflekker i undergrunnen, men ingen av de er noe av forhistorisk interesse. Det ble funnet en kokegrop, id-285733, i sjakt 8 som ligger på det høyeste punktet på jordet. Sjakten ble utvidet for å undersøke om det kunne ligge flere kokegroper i nærheten. Det ble kun funnet en kokegrop.

Figur 4:
Sjakt 4,
fotografert
mot sør.

Figur 5: Kart over planområdet, med sjakter og kokegropen i sjakt

Figur 6: Kokegrop, id-285733, og utvidelsen av sjakt 8, fotografert mot øst.

Funn

Id-285733 Kokegrop

Oval kokegrop som fremsto som liten og skadet, med kun bunnen igjen i plan. Det så ut som kanten mot øst og vest var skadet. Det var en tydelig kant med kullbiter, skjørbrent stein og rødbrunt sand langs vest-kanten. I plan var kokegropen 130x85 cm stor.

Figur 7: Kokegrop id-285733, fotografert i plan mot øst.

Kokegropen ble snittet fra øst til vest. Kokegropen var vesentlig større enn den fremsto i plan. Det ble gjort et forøk på å snitte den for hånd før gravemaskinen måtte ta over. Snittet viste at kokegropen var 180 cm lang og 27 cm dyp. Det er en tydelig rand med kull langs bunnen. Det er store biter av kull og store, skjørbrente steiner som er opptil 20 cm store. På toppen er det et lag med kullblandet sand. Det ble tatt en kullprøve i profil som det ikke har kommet svar på ennå. Rapporten blir oppdatert når det foreligger en datering.

Figur 8: Kokegrop i id-285733, snittet og fotografert mot nord.

Konklusjon

Undersøkelsen ble gjennomført 6-8. oktober 2021 ved å grave 8 maskinelle sjakter. Det ble funnet en kokegrop, id-285733, innenfor planområdet. Kokegropen ble snittet, dokumentert og lagt inn i den nasjonale databasen for kulturminner, Askeladden.ra.no.

18. februar 2022

Inger Marie Møistad

Feltarkeolog

Foreløpig rapport

Viken viser vei.

Postadresse: Viken fylkeskommune,
Postboks 220, 1702 Sarpsborg
Sentralbord: 32 30 00 00
post@viken.no

viken.no